

**Plan för
Hantering av
Extraordinära
händelser
i
Övertorneå
kommun**

Fastställd av Kf 2010-09-13

INNEHÅLL:

1. FÖRUTSÄTTNINGAR	3
1.1 Definition av extraordinär händelse	3
1.2 Syfte	3
1.3 Planens omfattning	3
1.4 Bedömningskriterier för anpassning till krisledningsnämnd	3
1.5 Ledning vid extraordinär händelse	3
1.6 Nämndernas, förvaltningarnas och de externa entreprenörernas ansvar	4
2. ORGANISATION	4
2.1 Kommunfullmäktiges ansvar och uppgifter	4
2.2 Krisledningsnämndens ansvar, sammansättning och uppgifter	4
2.3 Ledningsgruppen och ledningsstaben	5
2.4 Ledningsstabens ansvar, sammansättning och uppgifter	5
3. ANSVAR	6
3.1 Överföring av ledningsansvar	6
3.2 Samverkan	6
3.3 Larmning	6
4. INFORMATION	6
4.1 Ledningsplatser	6
4.2 Kommunikation	7
5. PLANER	7
5.1 Handlingsplaner	7
6. RESURSER	7
6.1 Utbildning och övning	7
6.2 Ekonomi	8
6.3 Utvärdering	8
7. HÖJD BEREDSKAP	8
7.1 Höjd beredskap	8
8. BILAGOR	
Bilaga1 Larmlista	

1. FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Definition av extraordinär händelse

"Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av kommunen." ([SFS 2006:544](#))

1.2 Syfte

Syftet med planen är att samordna kommunala ledningsinsatser vid extraordinära händelser samt vid höjd beredskap.

Planen skall utgöra en grund för nämndernas och förvaltningarnas planering för sina respektive verksamheter vid extraordinära händelser.

1.3 Planens omfattning

Planen gäller för ledning vid extraordinära händelser inom det geografiska området för Övertorneå kommun och omfattar samtliga kommunala verksamheter samt kommunens helägda bostadsstiftelse.

1.4 Bedömningskriterier för anpassning till krisledningsnämnd

Utgångspunkterna för övergång till en anpassad organisation är följande:

- När ordinarie rutiner för ledning inte svarar mot situationens krav.
- När flera verksamhetsområden berörs och stort behov av samordning föreligger.
- När ett stort informationsbehov föreligger.
- När det finns behov av att samverka med andra organisationer.

Planen kan även tillämpas vid extraordinära händelser i kommunens närområde, i samverkan med andra berörda grannkommuner eller om en extraordinär händelse inträffar på annan geografisk plats men berör många kommuninvånare.

Tillämpningsbara delar av planen kan även användas vid påfrestningar av mer lindrig karaktär, men som ställer exceptionella krav på samordning och ledning från kommunledningen.

1.5 Ledning vid extraordinär händelse

Målet för ledningen vid en extraordinär händelse i Övertorneå kommun är följande:

- Att anpassa organisationen – att få igång en samordnad krishantering inom hela den kommunala organisationen.
- Att informera - få igång extern och intern information

- Att samverka - etablera kontakt med berörda organisationer och myndigheter.
- Att följa upp situationen - skapa en samlad, aktuell bild av händelsen och åtgärderna.

1.6 Nämndernas, förvaltningarnas och de externa entreprenörernas ansvar

Respektive nämnd/förvaltning har ansvaret för sina verksamhetsområden vid extraordinära händelser om inte krisledningsnämnden beslutar att överta ansvaret.

Enligt kommunfullmäktiges inriktningsmål skall samtliga nämnder och förvaltningar upprätta planer för extraordinära händelser, dessa skall uppdateras och revideras årligen. Planerna skall bygga på genomförda riskanalyser för respektive verksamhet.

Vid upphandling av verksamhet hos externa entreprenörer skall frågan om förberedelser och ansvar vid extraordinära händelser tas upp. En överenskommelse om detta skall träffas mellan kommunen och den externa entreprenören.

2. ORGANISATION

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar och uppgifter

Kommunfullmäktige tillsätter en krisledningsnämnd för att fullgöra uppgifter vid extraordinära händelser. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2004-12-13 består Övertorneå kommuns krisledningsnämnd av kommunstyrelsens arbetsutskott samt ordföranden i socialnämnden och ordföranden i barn- och utbildningsnämnden, totalt 7 förtroendevalda.

Kommunfullmäktige har fastställt reglemente för krisledningsnämnden. Av reglementet framgår när och på vilket sätt krisledningsnämnden beslutar om att överta verksamheter från nämnderna. Enligt reglementet ska kommunen fastställa en plan för hantering av extraordinära händelser för varje ny politisk mandatperiod.

Kommunfullmäktige skall fastslå mål och rutiner för kommunens verksamheter vid extraordinära händelser. Dessa skall innefatta en lägsta godtagbar nivå för samhällsviktig verksamhet – eller den del av normal verksamhet som alltid måste kunna upprätthållas oavsett omfattning och karaktär på en inträffad kris.

Kommunfullmäktige har rätt att besluta om att krisledningsnämndens verksamhet skall upphöra. Om fullmäktige fattar ett sådant beslut återgår ansvaret för de verksamhetsområden som krisledningsnämnden övertagit omedelbart till respektive ordinarie nämnd. Kommunfullmäktige skall besluta i vilken omfattning och under vilka former den vill ha redovisning av krisledningsnämndens beslut i samband med en extraordinär händelse.

I ägardirektiv skall kommunfullmäktige fastställa den kommunala bostadsstiftelsens skyldighet att ingå i kommunens organisation för extraordinära händelser. Det specifika förhållandet mellan krisledningsnämnden och bostadsstiftelsen skall regleras via avtal.

2.2 Krisledningsnämndens ansvar, sammansättning och uppgifter

Enligt lag ([SFS 2006:544](#)) om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting, skall kommunen ha en särskild nämnd, krisledningsnämnd, för att fullgöra sina

uppgifter under en extraordinär händelse. Av krisledningsnämndens reglemente framgår vilka uppgifter som åligger krisledningsnämnden.

2.3 Ledningsgruppen och ledningsstaben

Krisledningsnämnden biträds av en krisledningsgrupp som består av kommunchefen (ordförande), räddningschefen (vice ordförande), tekniske chefen och informationsansvarig.

Krisledningsstaben består - förutom av krisledningsgruppen enligt ovan - av personal från kommunstyrelsens administrativa funktion samt av IT-chefen, fastighetschefen, barn- och utbildningschefen och socialchefen.

För varje befattningshavare skall finnas en namngiven ersättare.

2.4 Ledningsstabens ansvar, sammansättning och uppgifter

Vid en extraordinär händelse skall ledningsstaben bemannas av funktionärer som har bred kompetens och lång erfarenhet från kommunens verksamheter. Syftet med en bred grundbemanning är att så tidigt som möjligt ge alla kommunens verksamheter samlad information om den extraordinära händelsen.

Kommunchefen och/eller räddningschefen har behörighet att fatta beslut om ledningsstabens sammansättning utifrån varje specifik extraordinär händelse. När kraven på insatser blivit tydliga anpassas kommunledningsstaben till dessa genom att företrädare för berörda delar av verksamheten inklusive den kommunala bostadsstiftelsen införlivas i staben.

Ledningsgruppens och ledningsstabens huvudsakliga uppgifter är att på direktiv från krisledningsnämnden genomföra följande insatser:

- Samordna förvaltningarnas, stiftelsens och övriga myndigheters ledningsresurser
- Analysera behovet av insatser
- Prioritera insatser
- Informera krisledningsnämnden
- Samordna intern och extern information
- Samverka med andra myndigheter
- Upprätta och föredra förslag till beslut för krisledningsnämnden
- Planera för uthållighet och vid behov av avlösning för krisledningsnämnd, krisledningsgrupp och annan tjänstgörande personal
- Planera för åtgärder på längre sikt
- Följa upp och utvärdera verksamheten

3. ANSVAR

3.1 Överföring av ledningsansvar

Krisledningsnämnden kan efter bedömning överlämna krishanteringen till ansvarig nämnd/styrelse under förutsättning att den bedöms ha kapacitet att hantera den extraordinära situationen.

Vid en extraordinär händelse av mycket stor omfattning eller svårighetsgrad skall en bedömning göras om det finns behov av regionalt stöd. Länsstyrelsen i Norrbottens län skall då kontaktas för samråd.

3.2 Samverkan

Krisledningsnämnden skall vid en extraordinär händelse se till att samverka med berörda myndigheter, organisationer och frivilliga snarast kommer till stånd.

I förekommande fall kan särskilda kontaktpersoner från räddningsledningen, polisen, sjukvården eller annan berörd verksamhet placeras inom kommunledningsgruppen.

Kommunen kan utifrån sitt områdesansvar bilda en särskild samverksansgrupp med interna och externa representanter från de berörda parterna utifrån den extraordinära händelsen.

3.3 Larmning

När en situation uppstår som bedöms vara en extraordinär händelse eller liknande sker larmning via SOS Alarm eller av tjänstgörande räddningsledare enligt en särskild larmlista (se Bilaga 1).

Kommunchefen eller räddningschefen kontaktar krisledningsnämndens ordförande, som har att fatta beslut om krisledningsnämnden skall inkallas eller om situationen kan lösas genom att samordna kommunens resurser på annat sätt. Om krisledningsnämndens ordförande finner att krisledningsnämnden skall inkallas så larmas ledamöterna av ordföranden.

Ledningsgruppen och ledningsstaben sammankallas av kommunchefen eller räddningschefen.

Aktuell larmlista till krisledningsnämndens ordförande, ledningsgruppen och beredskapssamordnaren skall finnas tillgänglig hos SOS Alarm.

4. INFORMATION

4.1 Ledningsplatser

Kommunens ledningsplatser skall vara robusta och utrustade med erforderlig teknisk utrustning. Behovet av utrustning skall framgå av handlingsplanen för ledningsgruppen. Handlingsplanen skall finnas tillgänglig på såväl den ordinarie ledningsplatsen som reservplatsen.

De politiker och tjänstemän som inkallats skall snarast samlas på ledningsplatsen där arbetet inleds. Endast behöriga har tillträde till ledningsplatsen. Övertorneå kommuns ordinarie ledningsplats finns i Kommunhuset, Stora Sammanträdesrummet, på Tingshusvägen 2 i Övertorneå.

Om omständigheterna kring händelsen medför att inte de ordinarie lokalerna kan användas skall alternativa lokaler finnas förtecknade i särskild lista med tydlig anvisning om tillgänglighet, utrustning med mera. Övertorneå kommuns alternativa ledningsplats är belägen på Räddningsstationen Energivägen 3 i Övertorneå.

4.2 Kommunikation

Kraven på information vid en extraordinär händelse är mycket stora. Kommunens centrala informationsfunktion ansvarar för inhämtande, sammanställning, produktion och distribution av den samlade övergripande information som skall gå ut från krisledningsnämnden till allmänheten, massmedia, personal och samverkande myndigheter.

Övertorneå kommun skall därför alltid sträva efter att information som lämnas är:

- regelbunden och återkommande
- korrekt och entydig
- lätt att tolka
- tillgänglig i olika media
- samordnad med övrig samhällsinformation

Utifrån fastställda mål skall kommunen kunna aktivera vissa tekniska funktioner och bemanna andra centrala grupper (informationsenhet, växel och andra beredskapsgrupper) för att samordna informationsflödet.

Vid en inträffad extraordinär händelse skall kommunen fortlöpande ge Länsstyrelsen i Norrbottens län information om läget inom kommunens egna verksamheter och i det geografiska området.

5. PLANER

5.1 Handlingsplaner

Särskilda handlingsplaner för kommunens verksamheter och för olika beredskapsgrupper skall finnas tillgängliga utifrån det mål som kommunfullmäktige fastställt.

Den samlade planeringen från olika ansvarsområden utgör Övertorneå kommuns plan för extraordinär händelse eller för höjd beredskap.

6. RESURSER

6.1 Utbildning och övning

Ledningsgruppen samt ledningen för kommunens förvaltningar och stiftelse skall delta vid någon form av övning eller fortbildning vid minst ett tillfälle per år.

Krisledningsnämnden ledamöter skall genomföra någon form av övning eller fortbildning vid

minst ett tillfälle per mandatperiod.

Samverkande aktörer som landsting, statliga myndigheter, frivilligorganisationer, trossamfund med flera skall inbjudas att delta vid de övningar och fortbildning som anordnas av kommunen.

6.2 Ekonomi

Kostnader som härrör från en extraordinär händelse skall redovisas på särskilt konto för att tydliggöra kostnaderna för händelsen inför eventuella framtida försäkrings- och skadeståndsanspråk. Särskild konteringsanvisning ska hållas tillgänglig.

6.3 Utvärdering

Utvärdering av åtgärder med mera i samband med extraordinära händelser skall genomföras efter det att beslut fattats om återgång till ordinarie organisation.

7. HÖJD BEREDSKAP

7.1 Höjd beredskap

Beslut om höjd beredskap fattas av Regeringen och utlyses vid påtaglig krigsrisk eller krigsutbrott. Vid höjd beredskap tillämpas lag ([SFS 1994:1720](#)) om civilt försvar, vilket innebär att kommunens ledningsansvar vilar på kommunstyrelsens arbetsutskott tillsammans med ordföranden i socialnämnden samt ordföranden i barn- och utbildningsnämnden.

Bilaga 1

SOS Alarm
Avtal nr. 500000963

Larmlista per 2010-05-18 VID EXTRAORDINÄRA HÄNDELSER

Kommunstyrelsens ordförande	Linda Ylivainio	070-202 76 79
Kommunchef	Ulrika Nilsson	070-553 80 02
Teknisk chef	Ingemar Harila	070-643 20 25
Informationsansvarig	Aina Bleikvassli	070-817 20 05
Räddningschef / Kris & beredskaps- samordnare	Roland Mäki	070-268 45 55

SOS Alarm kontaktar en av ovanstående. Den som de får tag på kontaktar de andra i gruppen.